

Gyűjtési hely: *Debreczen*, «Nagy erdő» 1904. I. 20-án.

E termőhely kblól 120 m. t. sz. f. m.-ban van. s érdekes azért is, mert ilyenformán kutatnunk kell nemcsak hegyvidékeink, hanem az alacsonyabban fekvő helyek erdeiben is, már azért is, hogy lássuk, vallyon a debreczeni előfordulás sporadicus lelőhely-e vagy más helyütt is vegetál e moha?!

einige Exemplare *Cath. Haussk.* fand. Ein Stück davon stellt die f. *simplex* mit nur 1 emporragendem Sporogon dar. Aus derselben Sammlung besitze ich auch *Cath. undulata* c. fr.

Fundort: Debreczen, «Nagy erdő» («Grosser Wald») 1904 20. I.; c. 120 M. ü. d. M.

Apró közlemények. — Kleine Mitteilungen.

Scopolia carniolica var. *grossedentata* SIMK. in herb. var. nova foliis obovatis in apice latiore grosse dentatis. Habitat: in fagetis supra Herkulesfürdő saxosis a Prof. dr. LUDOV. SIMONKAI a. 1874, 27. V. detecta. In passu Szurduk prope Petrozsény ad ripam rivuli montani fagetosum inter saxa schistosa a. 1905, 21. IV. ipse legi Utroque loco cum typo provenit.

Varietatem hanc insignem — ob dentes magnos primo aspectu folium *Adenophorae* in mentem revocantem iam ULLEPITSCH in Allg. Bot. Zeitsch. I. 1895, 99. e Pienninis memorat. sed nihil ponderis ei admisit.

Gáyer Gy.

Euphrasia montana JORD. in Transsilvania. Quamquam provenientia speciei huius in Transsilvania ex distributione geographica sine dubio et naturalis appareat, locos natales certificandi tamen adhuc opus erat, nam in elaboratis *Euphrasiae* speciebus Austriae et Hungariae WETTSTEIN'S ob exsiccatum SCHURII nullo loco certo notatum *E. montanam* JORD. e Transsilvania solum universe indicat. *E. montanam* JORD. in prato subalpino Pojána ad Brassó altit. ca. 1000 m. s. m. provenientem a. 1905, 5. VI. inveni. Specimina mea videns clarissimus e vita secessus Prof. dr. BORBÁS mihi communicavit speciem hanc in valle Malomvölgy ad Kolozsvár iam a. 1904, 4. VI. a se lectam esse.

Hic fiat mentio *E. Reckingeri* WETTST., quae ad Czell-Dömölk (comit. Vas) in fossa viae ferreae subhumida cum parentibus a Prof. dr. SIMK. in M. B. L. III. 1904, 250. de hac statione publicatis provenit. *E. Rostkoviana* HAYNE in pratis vicinis typica loco speciali, ubi *E. Reckingeri* crescit, ob influxu soli salsi caule ramisque rigidioribus foliis durioribus margine quasi incrustatis variat, sed cum characteres isti in *E. Kernerii* WETTST. — iam ex descr. A. KERNERI — similiter appereant, varietas haec ab influxu soli orta faciem hybridae nihili mutavit.

Gáyer Gy.

Myosurus minimus L.

«Deszk»-falu határán (Torontál-megye) füves helyeken 1905. IV/11.

in der Gegend des Dorfes «Deszk» (Com. Torontál) auf grasigen Stellen. 11/IV, 1905.

Győrffy.

Salix Kitaibeliana. WILLD. Sp. Pl. 4. p. 683.

[SCHUR Enum. Plant. Transsilv. 1866. p. 623; SCHUR Sertum n. 2569; WAHLENBERG Fl. carp. p. 314; KOCH Synopsis ed. 2. p. 759: *S. retusa* var. *♀. major*.]

Nyeles, csúcsán hegyes levele sokszor 3 cm. hosszú; a 4 cm. hosszúságot is elérő barka tengelyén sok, 2—3 mm. kocsányon ülő hosszúkás toktermés van.

Gyűjtöttem a Magas Tátra Kistartapatak völgyében az «Apáczakő» mellett 1905, VIII/10.

Die gestielten. am Ende spitzigen Blätter sind oft 3 cm lang; auf der Axe der bisweilen auch 4 cm erreichende, Kätzchen befinden sich viele auf 2—3 cm langen Stielen sitzende längliche Kapseln

Ich sammelte sie im Kleinen Kohlbacher-Tal der Hohen Tatra bei dem «Nonnenstein». 10/VIII 1905.

Győrffy.

Sphyridium byssoïdes (L.) TH. FR. ²) rupestre (PERS.)¹⁾

(1 ábrával. — Mit 1 Abbildung.)

A Magas Tátrának «Tscheckengrund» nevű völgyében, mely a *Stierberg* és a *Stösschen* (Faresik) között nyúlik el s mely felfelé a Drechslerhäuschenben folytatódik, a *Schwarzwasser* mentén azon a valaha ott jártaktól jól ismert ponton, a hol a víz az egész köves kocsitutat elég hosszan ellepi, a hol a hatalmas nagy *Petasites* — mely különben ennek a völgynek egyik characteristicuma közé tartozik (az azoktól terjesztett keserű, émelyítő szag nemkülönben) — összeboruló levelektől szinte alig lehet a dörögve lerohanó patak vizét látni is, itt seregesen lepi a permquar-czit sziklákat a közismeretes *Chroolepus* (Trentepohlia) *Joli-*

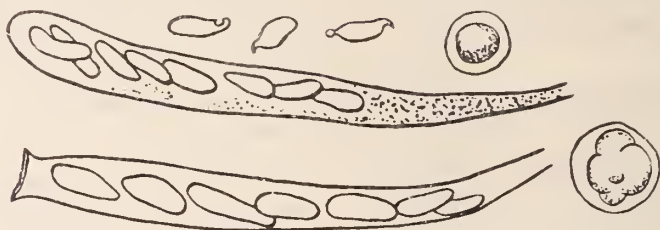
in dem zwischen dem *Stierberg* und dem *Stösschen* gelegenen Tale der Hohen Tatra, dem s. g. «Tscheckengrund», dessen obere Fortsetzung das *Drechslerhäuschen* ist, sind neben dem «Schwarzwasser» viele Permquarzitfelsen mit *Chroolepus* (Trentepohlia) *Jolithus* bedeckt; hier kann man auch viel *Tofieldia calyculata* WHEG., *Lycopodium clavatum* L., *Melandryum rubrum* GCKE., *Cimicifuga foetida* L., *Stachys alpina* L., *Ramischia secunda* GCKE., *Orchis maculata* L., *Patanthera bifolia* L., *Phyteuma*,

¹⁾ SYDOW: Die Flechten Deutschlands. Berlin 1886. p. 133.

thus (Veilehenstein), a mely környéken igen sok *Tofieldia calyculata* WHBG., *Lycopodium clacatum* L., *Melandrym rubrum* GCKE, *Cimicifuga foetida* L., *Stachys alpina* L., a közönségesen elterjedt *Ramischia secunda* GCKE., *Orchis maculata* L., *Platanthera bifolia* L., *Phyteuma spicatum* L., elvétve, szálsként *Cortusa Matthioli* var. *sibirica* ANDRZ. gyönyörködtet, egyik sziklát seregesen lepte el az apró kis *Sphyridium byssoides* α) *rupestre*, melynek telepe apró foltokként borítja a sziklák felületét. 2–3

spicatum L., hie und da auch *Cortusa Matthioli* var. *sibirica* ANDRZ. sammeln; ein Felsen war von kleinen Gruppen des Thallus von *Sphyridium byssoides* α) *rupestre* dicht bedeckt.

Auf 2–3 mm hohem, abgeplattetem, lichtrosa Stiele sitzen die rötlichbraunen, oder besser semmelgelben, oft doppelten (forma *polyccephala*) Köpfchen. Am Querschnitte dieser aus dichtem Gewebe bestehenden Köpfchen sehen wir, dass

— *Sphyridium byssoides* α) *rupestre*; felnyílt (alsó) és fel nem nyílt ascus (felső); 3 (isolálva rajzoltam) végén befűződést mutató spóra; 2 gömbölyded algasejt.

Sphyridium byssoides α) *rupestre*; ein geöffneter (unten) und ungeöffneter (oben) Ascus; 3 (freie) am Ende eingeschnürte Sporen; 2 abgerundete Algenzellen.

mm. magas, lapított, világos rózsaszínű nyélen pirosas zsemlyesárga — sokszor kettős fejű — gömb, a feji rész ül. E belül tömör feji részecske mikroskopikus k.-m.-én azt látjuk, hogy felületét körkörösén ascusok foglalják el, beune ascosporákkal (l. ábra); e sporák egysejtűek, hosszúkasok, 3–4 μ . szélesek, 7–12 μ . hosszúak. Az ascusok tetőrészükön jellemző módon nyílnak föl. Több esetben az ascosporák végein

ihre Oberfläche mit Ascen bedeckt ist, in welchen sich die einzelligen, länglichen (1. Fig.) Ascosporen befinden; die Ascen öffnen sich charakteristisch an der Spitze. Am Ende mehrerer Ascosporen sah ich eigenartige Einschnürungen, bei anderen kleine, gekrümmte Hacken, in einem anderen Fall an einem Ende einen Hacken, am anderen einen kugelförmigen, durch

sajátságos befűződéseket látnunk; vagy a spóra egyik végén látunk apró kampószerű kis horgot, vagy pedig e kampó mellett még a másik végén is apró kis gömbbé lekerekedett kis részt (l. ábrákon a szabad sporákat).

A thallus alkotásában résztvevő algasejtek (ábrákon az alul levő gömbölyded sejtek) egysejtűek, vastag, de szintelen sejtfaluak; egyszerű osztlás útján való szaporodást igen gyakran látni, amint egyes szabálytalan darabok leválnak róluk.

beinahe durchgreifende Einschnürung abgetrennten Teil. Die Sporen sind 3—4 μ breit, 7—12 μ lang.

Die Algenzellen (welche an der Bildung des Thallus teilnehmen) sind kugelig, einzellig; sehr oft können wir ihre Vermehrung durch einfache Zellteilung wahrnehmen, indem sich einzelne unregelmässig geformte Stücke ablösen.

Győrfy.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése**)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Tőkés Lajos: Temesvár környékének edényes növényzete. Kiadja a Délmagyar. Természettud. Társulat. Temesvár 1905. 8. 49. o. Ára 20 fillér.

A Délmagyar. Természettud. Társulat azon iparkodását, hogy olvasó füzetek kiadásával ismereteket terjesszen, a népmívelés érdekében, örömmel kellene üdvözölnünk, a nyomtatványoknak így elérhető nagy elterjedésére való tekintettel azonban csak válogatott, alapos dolgozatokat volna szabad terjesztienie.

Ezen követelménynek az előttiünk fekvő füzet sajnos. sehogyan sem felel meg. A felső-

Ludw. Tőkés: Die Gefäßpflanzenflora der Umgebung von Temesvár. Herausgegeben v. d. Südungar. Naturw. Ges. Temesvár, 1905, 8. 49. p. Preis 20 Heller.

Das Bestreben des Südungar. naturw. Vereines, durch Herausgabe wolfeiler Hefte das Erwerben von Kenntnissen zu erleichtern wäre im Interesse der Volksbildung mit Freuden zu begrüßen; doch müsste in Anbetracht der hierdurch erreichbaren grossen Verbreitung nur Ausgewähltes, Gediegenes geboten werden.

Diesen Ansprüchen genügt nun das vorliegende Heft keineswegs. Die Aufzählung ist

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés céljából szerkesztőségünkhöz (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beküldeni sziveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1906

Band/Volume: [5](#)

Autor(en)/Author(s): Gayer [Gáyer] Julius [Gyula], Györfy Stephan [István]

Artikel/Article: [Apró közlemények. - Kleine Mitteilungen. 36-39](#)